

Juryrapport BNG-prijs Nieuwe Theatermakers 2006-2007

Ook voor de tweede BNG Nieuwe Theatermakers prijs viel het de jury niet gemakkelijk de meest veelbelovende maker te selecteren uit de negen voorstellingen die zij hiertoe bezocht in het afgelopen seizoen. Negen voorstellingen die speelden tussen oktober 2006 en mei 2007 en die zeer divers waren. Toneel, mime, dans, muziektheater en performance. Soms met slechts twee performers, vaker met drie en één keer zelfs met 12 spelers op de vloer. Met acteurs die in leeftijd varieerden van zeer jong en beginnend, tot zogenaamde oude rotten in het vak. Daarmee maakte de Serie Nieuwe Theatermakers één van haar kenmerken - telkens weer verrassend – absoluut waar en de jury heeft zich dan ook met plezier van haar taak gekweten. Naast verrassend waren de voorstellingen avontuurlijk, vaak vernieuwend, indringend, ontroerend en soms buitengewoon humoristisch.

Bij haar beoordeling heeft de jury zich laten leiden door de kwaliteit van de voorstellingen in al hun facetten. Daarnaast was een belangrijk criterium de mate waarin de maker als ‘veelbelovend’ wordt beschouwd:

- Een veelbelovende maker prikkelt met zijn/haar voorstelling andere makers, het is iemand die anderen kan inspireren.
- Een veelbelovende maker kenmerkt zich door oorspronkelijkheid en eigenheid zoals die in de voorstelling tot uiting kwam.
- Van een veelbelovende maker koestert de jury de verwachting dat hij of zij zich artistiek verder zal ontwikkelen met behoud van authenticiteit.

Een laatste criterium werd in de slotvergadering nog toegevoegd: zou ik er iemand (mijn moeder, geliefde, collega of wie dan ook) naartoe sturen? Bij de winnaar was dat een unaniem en overtuigend ja.

Prikkelend waren alle voorstellingen in ieder geval te noemen. Dat kan zowel positief als negatief worden opgevat, maar de jury is bij geen enkele voorstelling onbewogen de zaal uitgekomen. Soms was alleen al het enthousiasme van de jonge spelers een belangrijke reden om een voorstelling te waarderen, zoals bij *Café Comeback* van Likeminds of *Leve ik!* Van Parels voor de Zwijnen. Over de specifieke toneel voorstellingen heeft de jury stevig gedebatteerd. De keuze voor een bijna klassieke tekstbehandeling, hoewel met prachtige muziek, in *De Rit* van De Groene Envelop, werd door de jury als excellent in spel maar vrij traditioneel in regie beschouwd. Daarentegen vond zij *Ich* van Karen Claes/Toneelschuurproducties juist weer ongrijpbaar in bepaalde keuzes, zoals de speelstijl; hoewel ze waardering had voor de meer politiek historische delen. En *ION – Burning Bombay II* van MGA kon weliswaar niet alle juryleden in zijn grilligheid even sterk bekoren, de voorstelling werd wel complimenteerd als een happening omschreven.

Vier voorstellingen vielen de jury expliciet op en deze wil zij dan ook wat uitgebreider belichten. De eerste van deze vier was tevens de eerste van het seizoen. *Pork-in-loop* van T.R.A.S.H. prikkelde op veel fronten. Eigenzinnig was de voorstelling zeker te noemen, met een uitgesproken eigen idioom. Sommige duetten waren wonderschoon, soms op de rand van agressief. Hoewel de jury het gebruik van de veelheid aan talen niet altijd even overtuigend vond, bleef ze wel van begin tot eind geïntregeerd kijken.

Ook de andere dansvoorstelling, de hekkesluis van het seizoen, *Lala#3 Cocomotel* van Productiehuis Brabant/ Victoria was interessant van bewegingsmateriaal, met goede muziek en

buitengewoon enthousiaste dansers/choreografen. Niet alleen opvallend in idioom, maar ook buitengewoon opwekkend. Wel jammer dat de voorstelling zo kort duurde!

En dan was er nog de sprookjesachtige aprilvoorstelling *Mobil* van Deuten en De Goeij, een ideale voorjaarsvoorstelling. Een vindingrijke combinatie van attributen, hoorspel en spel, resulterend in een treffende sfeertekening. En hiermee een vertegenwoordiger van een nieuwe generatie theatermakers die in hun voorstellingen een metafoor stellen voor het leven.

Dat laatste geldt ook voor *Over Leven* van Laura van Dolron/ Gasthuisproducties. Middels fijne existentiële teksten en originele observaties krijgen we een bijna blijmoedig kijkje in de duistere ziel van de moderne, eenzame mens. Goed gespeeld en geschakeld, in een aangenaam tempo.

Vier opvallende voorstellingen, slechts één winnaar. Het is een open deur dat het bijna onvergelykbare grootheden zijn, deze voorstellingen. In genre, in sfeer, in uitstraling. En toch is er één iemand van wie de jury zelf zeker wil stellen dat deze die volgende voorstelling waarnaar ze zo nieuwsgierig is ook daadwerkelijk kan maken. Omdat ze opnieuw “het geluk van het moment” wil ervaren. Omdat ze wil zien of en hoe de maker de ingeslagen weg - waarin gewerkt wordt aan een specifieke theatervorm - vervolgt. Omdat ze meer theater wil zien dat niet vernieuwt om het vernieuwen, maar waarin een zekere gelaagdheid binnen de voorstelling op de juiste manier tot uiting komt, hetzij door het voortreffelijk schrijven en het regisseren van anderen, hetzij door zelf al die existentiële gedachten met het publiek te delen. Deze maker is namelijk een multi-talent, dat schrijft, regisseert én speelt.

En mocht u nog niet geraden hebt om wie het gaat: de jury kent de BNG Nieuwe Theatermakers prijs 2007 unaniem toe aan Laura van Dolron voor haar voorstelling *Over Morgen*.